Minister Rodziny,
Pracy i Polityki Społecznej

BM-II.059.3.28.2025
Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pani
Małgorzata Kidawa-Błońska
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałkini,

w odpowiedzi na oświadczenie senatorskie Pani Gabrieli Morawskiej-Staneckiej, złożone podczas 36 posiedzenia Senatu 11 czerwca 2025 r., dotyczące świadczenia wychowawczego („Rodzina 800+") dla dzieci obywateli Ukrainy, proszę przyjąć odpowiedź zawierającą stanowisko Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Przepisy uzależniające przyznanie prawa do świadczenia wychowawczego od spełnienia obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego, obowiązku szkolnego i obowiązku nauki mają po raz pierwszy zastosowanie od okresu świadczeniowego, rozpoczynającego się 1 czerwca 2025 r. i trwającego do 31 maja 2026 r. Realizacja wskazanych obowiązków musi zostać potwierdzona w wyniku weryfikacji dokonanej na podstawie art. 66b ustawy o systemie informacji oświatowej[1], chyba że dziecko jest w wieku, w jakim obowiązki te go nie dotyczą albo je odroczono, co wynika z treści art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy[2].

Oznacza to, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych (ZUS) przeprowadza weryfikację spełniania wspomnianych obowiązków przez dzieci ze statusem UKR od czerwca 2025 r., na podstawie danych w rejestrze Systemu Informacji Oświatowej (SIO). Świadczenie wychowawcze jest przyznawane i wypłacane po potwierdzeniu w SIO, że dziecko jest uczniem polskiej placówki oświatowej, o ile spełnione są też pozostałe warunki określone w ustawie. Jeżeli w wyniku zapytania do SIO nie zostanie potwierdzona realizacja przez dziecko wymienionych obowiązków, ZUS przeprowadza postępowanie wyjaśniające z klientem, a po jego zakończeniu podejmuje rozstrzygnięcie w sprawie.

Po przyznaniu świadczenia wychowawczego, co miesiąc przed każdą wypłatą, ZUS będzie weryfikował w SIO, czy dziecko ze statusem UKR uczęszcza do odpowiedniej placówki. Z treści art. 26 ust. 3ba pkt 1 i ust. 3bb ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy wynika, że wypłata świadczenia wychowawczego podlega wstrzymaniu, jeżeli w SIO nie została potwierdzona realizacja przez dziecko odpowiednio obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego, obowiązku szkolnego albo obowiązku nauki. W przypadku pozytywnego wyniku przeprowadzonej w SIO weryfikacji, świadczenie wychowawcze wypłacane jest od miesiąca, w którym spełniono warunki do niego uprawniające.

Do 25 czerwca 2025 r. liczba dzieci obywateli Ukrainy posiadających status UKR, na które złożono wniosek o świadczenie wychowawcze za okres świadczeniowy 2025/2026 wyniosła 227,1 tys. ZUS przyznał świadczenie wychowawcze na ponad 122,4 tys. dzieci ze statusem UKR i wypłacił świadczenie za czerwiec br. Około 100 tys. wniosków nie zostało jeszcze rozpatrzonych.

[1] Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 152, z późn. zm.)
[2] Ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2025 r. poz. 337, z późn. zm.)

tel. 222-500-108
info@mrpips.gov.pl
https://www.gov.pl/web/rodzina
ul. Nowogrodzka 1/3/5
00-513 Warszawa

Odnośnie zasygnalizowanego przez Panią Senator problemu pobierania świadczenia wychowawczego na dzieci ze statusem UKR, które nie przebywają w Polsce, informuję, że ZUS zobowiązany jest wstrzymać wypłatę świadczenia wychowawczego, jeżeli otrzymujący to świadczenie obywatel Ukrainy lub dziecko, na które ono przysługuje, wyjedzie z Polski. Obowiązek ten wynika z art. 26 ust. 3g ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy.

W konsekwencji wprowadzonych przepisów, ZUS przed każdym terminem wypłaty świadczenia odczytuje dane z rejestru Straży Granicznej, dotyczące wyjazdów obywateli Ukrainy z Polski i na ich podstawie wstrzymuje wypłaty świadczenia wychowawczego. Zgodnie z art. 11 ust. 2 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy wyjazd obywatela Ukrainy lub jego dziecka z Polski na okres powyżej 30 dni pozbawia go uprawnienia, o którym mowa w art. 2 ust. 1 tego aktu, a co za tym idzie prawa do świadczenia wychowawczego. ZUS podejmuje wypłatę świadczenia jedynie wówczas, gdy w rejestrze Straży Granicznej znajduje się informacja o powrocie takich osób do Polski w ciągu 30 dni liczonych od dnia, który uznano za wjazd do Polski.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
Aleksandra Gajewska
Sekretarz Stanu
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/